

Я досліджую світ
4 клас

Сьогодні
05.12.2024

Урок
№41

Подорожуємо просторами степу

Сьогодні

Дата: 13.12.2024

Клас: 4-А

Урок: ЯДС

Вчитель: Старікова Н.А.

Тема. Подорожуємо просторами степу

Мета: продовжувати вчити наводити приклади і описувати природні угруповання своєї місцевості за планом (назва угруповання, рослини і тварини угруповання, зв'язки між ними, значення угруповання для людини); характеризувати мешканців природного угруповання, їхні зв'язки між собою і неживою природою; пояснювати залежність між умовами природної зони та її мешканцями, особливостями праці і побуту людей, які в ній проживають; аналізувати зв'язки в природних угрупованнях (організмів між собою, організмів із неживою природою); скласти ланцюги живлення; характеризувати природну зону України за планом; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу.

Сьогодні
05.12.2024

Організація класу

Добрий день вам, любі діти,
Хочу я вам побажати
Всі знання із апетитом
На уроці поглинати.
А щоб ці знання і вміння
Вам не стали тягарем,
Побажаю всім терпіння
І старання.
Тож почнем!

Сьогодні
05.12.2024

Ранкове коло

Сьогодні
05.12.2024

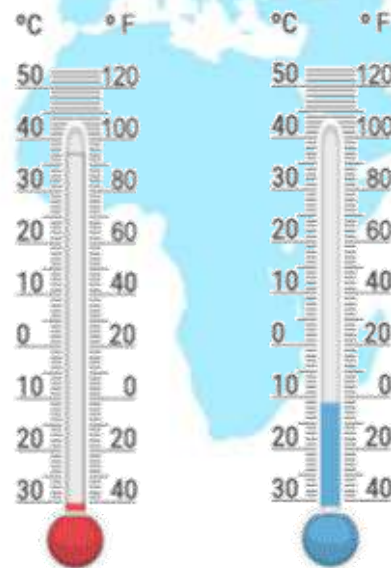
LIVE

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

BCIM
pptx

Яка природна зона розміщена на південь від зони лісостепу?

Що є її південною межею?

На південь від лісостепу до Чорного й Азовського морів майже на 500 км простягається *зона степу*.

На карті природних зон України знайдіть зону степу. Які тут форми земної поверхні? Які великі річки перетинають зону степу? Покажіть їх на карті.

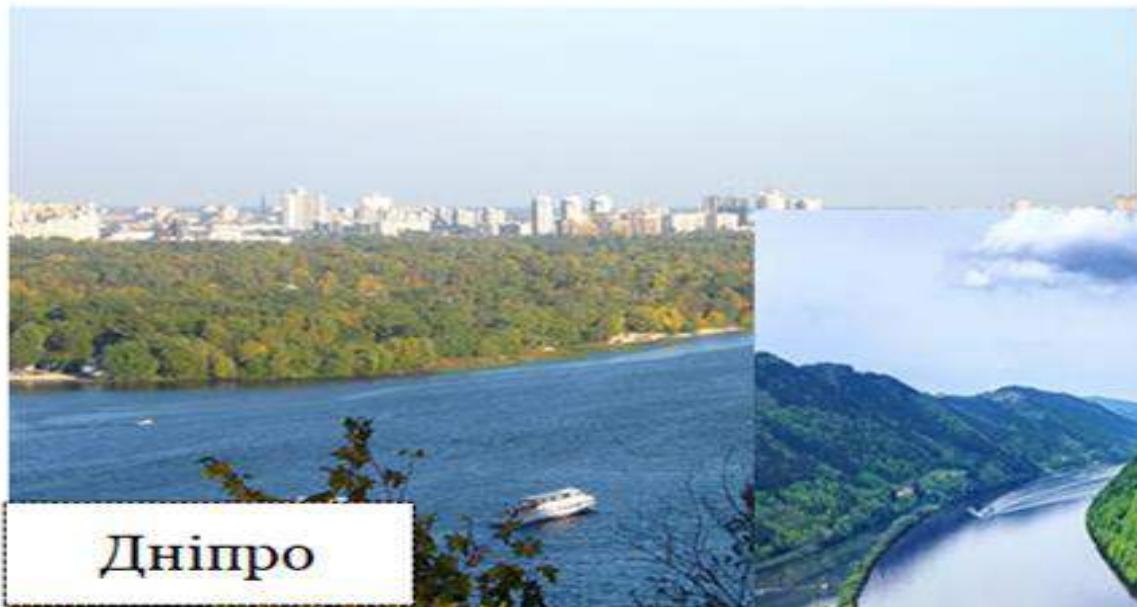
Поверхня степів рівнинна, з горбами, ярами й балками. Степовою зоною до морів течуть великі річки України: Дніпро, Дунай, Дністер, Південний Буг, Сіверський Донець. На півдні зони є великі зрошувальні системи, багато озер.

Сонце у степах підіймається вище, гріє дужче, тому тепла більше, ніж у зоні лісостепу, але вологи значно менше. Літо спекотне та посушливе. Зима холодна й малосніжна. Улітку дмуть суховії. Небезпечним погодним явищем у степовій зоні є пилові бурі. Часом вітер переносить верхній родючий шар ґрунту на сотні кілометрів. Ґрунти у степу – чорноземи.

Степ

Зоною степу течуть такі великі річки:

Дніпро

Дунай

Південний Буг

Та їх притоки.

У степах ростуть трав'янисті рослини. Навесні, коли в ґрунті достатньо вологи, степ укривається різнобарвним цвітом тюльпанів, незабудок, фіалок. Згодом зацвітають королиці, горицвіти, півонії вузьколисті. Через деякий час розвиваються ковила, типчак, тонконіг, костриця. З'являються рослини, що мають опушене листя: полин, шавлія, коров'як, синяк та інші.

Улітку від спеки трави вигоряють, а їхні стебла відмирають. Однак степ і в цю пору напрочуд гарний.

Восени вітер жене степом, витрушуючи дозріле насіння, відірвані стебла катрану татарського, залізняка, волошки розлогої, які називають «переко-типодем».

Сьогодні
05.12.2024

Рухлива вправа

РУХЛИВА

ВПРАВА

Сьогодні
05.12.2024

Рослинний світ природної зони

ковила пірчаста

костриця степова

полин звичайний

катран татарський

шавлія степова

волошка розлога

Рослини пристосувалися до життя в умовах степу. У багатьох з них листки вузькі або дрібно розсічені, жорсткі або вкриті волосками. Це зменшує випаровування води. Деякі рослини мають довге коріння, щоб діставати воду з глибини. Інші ростуть навесні, коли достатньо вологи у ґрунті. З настанням спеки в них уже досягають плоди і надземна частина засихає. У ґрунті залишаються цибулини, бульби, з яких наступної весни розвиватимуться нові рослини.

Нині більшу частину зони степу займають сільськогосподарські угіддя, тому різнотрав'я збереглося переважно в заповідниках.

Багато тварин у степу живуть у норах, де вони ховаються й виводять потомство. А для деяких з них — це місце зимової сплячки, зберігання запасів корму.

Сьогодні
05.12.2024

Тваринний світ степу

бабак

тушканчик

ласка

ховрах

гадюка
степова

ящірка
прудка

жайворонок
польовий

куріпка
сіра

У степу мешкають бабаки, тушканчики, сліпаки. Іноді можна побачити, як стоять «стовпчиками» поблизу своїх нір ховрахи. Пристосувалися до життя на розораних степах миші-полівки, зайці-русаки. Зрідка трапляються хижаки: лисиця, ласка, горностаї, тхір степовий, борсук.

У норах дрібних звірів селяться плазуни – черепаха степова, гадюка степова і ящірка прудка.

Степові птахи – перепілки, жайворонки польові, куріпки сірі, дерихвости степові – гніздяться на землі. Вони живляться рослинами та комахами. Серед хижих птахів трапляються лунь степовий, сова, кібчик. Вони полюють на гризунів і дрібних птахів.

Кібчик

Лунь степовий

У степах безліч комах: метеликів, жуків, сарани, коників. Кормом для них є різні рослини. Комахи у свою чергу є поживою для птахів, плазунів і земноводних.

На полях вирощують пшеницю, кукурудзу, овочеві й технічні культури, а також завдяки зрошенню – рис. Великі площі відведено під сади, виноградники, баштани.

Рослинність степів – чудовий корм для свійських тварин. Тому тут багато фермерських господарств, у яких вирощують велику рогату худобу, свиней, овець, птахів. У водоймах розводять рибу. Нині майже всі степи в Україні розорано. Завдання людини – зберегти незаймані ділянки степу хоча б у таких заповідниках, як Асканія-Нова.

Складіть кілька ланцюгів живлення, що сформувались у степу.

Сьогодні
05.12.2024

Робота в зошитах

Завдання 1

Вибери продовження до речення: природну зону степів розміщено ...

А на північ від лісостепу.

Б на південь від мішаних лісів.

В на південь від лісостепу.

Завдання 2

Упізнай рослини степу. Підпиши їхні зображення.

горичвіт

костриця

півонія тонколиста

типчак

незабудк

тонконіг

фіалка

тюльпан

Сьогодні
05.12.2024

Робота в зошитах

Завдання 3

Яких тварин степу зображено? Підкресли правильні назви.

жайворонок
куріпка сіра
дерихвіст

черепаха степова
ящірка прудка
гадюка степова

миша-полівка
ховрах
бабак

Сьогодні
05.12.2024

Робота в зошитах

Завдання 4

Склади схему ланцюга живлення, характерного для зони степу.

1. Де розташована зона степу в Україні?
2. Схарактеризуйте пори року зони степу.
3. Як рослини та тварини пристосувалися до життя у степу?
Відповідь проілюструйте прикладами.
4. Як люди використовують степ у господарській діяльності?
5. Про що нове та корисне ви дізналися з теми «Подорожуємо просторами степу»?

Коротко про головне

Степ простягається на південь від лісостепу до Чорного й Азовського морів. Літо в степах спекотне й посушливе; зима холодна й малосніжна; часто бувають сильні вітри. Небезпечне погодні явище – пилові бурі. У зоні степу переважає трав'яниста рослинність. Тварини степу пристосовані до життя на відкритих просторах. Люди використовують степ у господарській діяльності.

...у різних країнах степи називають по-різному. В Австралії та Африці – це савана, в Південній Америці – льянос і пампа, або пампаси, у Північній Америці – прерії, а в Новій Зеландії – тусоки.

Сьогодні
05.12.2024

Домашнє завдання

Короткий запис у щоденник
Повторити тему на сторінках
с. 141-144, зош. с.70-71.

Тестування

**[https://naurok.com.ua/test/join?ga
melcode=7393326](https://naurok.com.ua/test/join?gamelcode=7393326)**

Фотозвіт надсилати на
освітню платформу Нитан.

Успіхів у навчанні

Сьогодні
05.12.2024

Рефлексія. Дай відповідь на запитання

Сьогодні я
навчився...

Я хотів би
дізнатися
про...

Сьогодні
я дізнався
про...

Найбільше
мене
вразило...

Вдома я
розкажу
про...

Складно
було...

Найважче
було...